

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 1

Ondernemen en Ontwikkelen

Helmond, 4 januari 2017

Zaaknummer:

Telefoon.: 0492 58 7037

Onderwerp: Uitvoering motie gratis bibliotheekpassen

Uw kenmerk:

Uw brief d.d.:

Inleiding

Tijdens de begrotingsbehandeling op 3 november 2016 heeft uw gemeenteraad een motie aangenomen over het verstrekken van gratis bibliotheekpassen in strijd tegen laaggeletterdheid. Met deze motie wordt direct de link tussen laaggeletterdheid en armoede gelegd. Door aan mensen met een minimuminkomen tot 120% een gratis bibliotheekpas te verstrekken, wordt de financiële drempel om de bibliotheek te bezoeken weggenomen.

Laaggeletterdheid en armoede

Onderzoek heeft uitgewezen dat in Helmond naar schatting 16% van de beroepsbevolking laaggeletterd is. Hiermee zitten we ruim boven het landelijk gemiddelde van 12%. Laaggeletterdheid draait om het onvoldoende beheersen van basisvaardigheden als lezen, schrijven en rekenen. Ook iemand met onvoldoende digitale vaardigheden is laaggeletterd. Er is een duidelijke relatie tussen laaggeletterdheid en armoede. Iemand die laaggeletterd is, komt moeilijker aan het werk en heeft vaak een lager inkomen. Bovendien ondervinden veel laaggeletterden problemen bij het bijhouden van hun eigen administratie, wat uiteindelijk kan resulteren in schuldenproblematiek.

Tweederde van de laaggeletterden zijn autochtone Nederlanders. Zij schamen zich vaak voor hun probleem en verzinnen allerlei smoesjes om het te verbergen. Hierdoor zijn zij moeilijk te vinden; veelgebruikte communicatiemiddelen als brieven, flyers, posters of social media begrijpen zij niet of niet voldoende. De bibliotheek zullen zij niet uit zichzelf binnenlopen.

Nieuw abonnementsstelsel bibliotheek

Bibliotheek Helmond-Peel gaat per 1 januari 2017 werken met een nieuw abonnementsstelsel. De verschillende abonnementen worden vervangen door een 'Zorgeloos lenen' abonnement. Iedereen betaalt hetzelfde tarief van € 42. Leengeld en boetes bij te laat inleveren worden afgeschaft. Om toegankelijk te blijven voor mensen met een kleine beurs wil de bibliotheek wel een minimabeleid invoeren. Voor minima willen zij het abonnement voor € 12 per jaar aanbieden. Dit minimabeleid zou gekoppeld kunnen worden aan de inkomensverklaring die wordt verstrekt aan mensen met een minimuminkomen tot 120%.

Voorstel

Om recht te doen aan de motie van 3 november én aan de aanpak van laaggeletterdheid verstrekken we een gratis bibliotheekpas aan de volgende twee groepen:

- Mensen met een inkomensverklaring kunnen gratis een bibliotheekpas aanvragen bij de bibliotheek. Zij dienen hiervoor zelf het initiatief te nemen
- Mensen die een cursus volgen in het kader van de aanpak van laaggeletterdheid ontvangen ook een jaar gratis lidmaatschap, om zo het blijven lezen te bevorderen. Na dit jaar zijn zij zelf verantwoordelijk voor hun abonnement.

Op deze manier wordt de financiële drempel om lid te worden van de bibliotheek voor mensen met een minimuminkomen tot 120% weggehaald. Door het gratis abonnement niet alleen beschikbaar te stellen op basis van een inkomensverklaring, maar ook aan mensen die deelnemen aan een taal cursus in het kader van de aanpak van laaggeletterdheid, wordt actief een link gelegd met de bestrijding van laaggeletterdheid. Zo kunnen zij hun opgedane (taal)vaardigheden na afloop van de cursus onderhouden. Dit is belangrijk, omdat bij onvoldoende oefening de vaardigheden op den duur weer afnemen, met mogelijk opnieuw laaggeletterdheid tot gevolg.

Middelen

De kosten voor het verstrekken van de gratis bibliotheekpassen worden gedeeld met de bibliotheek. Zij nemen hierin ook hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Voor de dekking van de te maken kosten in 2017 vanuit de gemeente zetten we het nog openstaande budget van € 50.000 vanuit de transformatiemiddelen Sociaal Domein in die in 2016 gereserveerd zijn voor de aanpak van laaggeletterdheid. Hieruit kunnen op basis van 50% financiering maximaal 2381 bibliotheekpassen verstrekt worden. Naar verwachting zal maximaal 50% van de mensen met een inkomensverklaring gebruik maken van het gratis abonnement. Dit komt neer op maximaal 1750 abonnementen op basis van de inkomensverklaring. In het Actieplan aanpak laaggeletterdheid is een ambitie opgenomen van 410 laaggeletterden in taal cursussen. De voorgestelde middelen kunnen de kosten in 2017 dekken.

In 2017 evalueren we het gebruik van de gratis bibliotheekpassen. Dan is ook een betere inschatting te maken van de benodigde middelen voor structurele aanpak. Op basis hiervan zal in 2017 een voorstel volgen met structurele dekking vanaf 2018.

Communicatie

Vanaf 1 januari voert de bibliotheek haar nieuwe abonnementsstelsel in. Communicatie hierover is op woensdag 7 december al gestart door de bibliotheek. Half januari wordt vanuit de gemeente informatie verstrekt aan de mensen met recht op een inkomensverklaring. Het verstrekken van gratis bibliotheekpassen wordt actief meegenomen in deze communicatie. Daarnaast wordt het netwerk rondom laaggeletterdheid ingezet om de mogelijkheid voor een gratis bibliotheekpas onder de aandacht te brengen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester

de secretaris